

There are no translations available.

ПЪРВА ЧАСТ ИЛЮЗОРНОСТТА НА БИТИЕТО

Великият жрец Бологес стоеше прав пред прозореца до приятеля си Турас – военачалникът, отговарящ за реда в Дженоврис. Двамата мълчаливо наблюдаваха пъстрата суета на пазарището на града. Турас си доля чашата с чай и понечи да долее и на приятеля си. Бологес го спря, покривайки чашата си с ръка:

- Благодаря за гостоприемството, приятелю, но трябва да тръгвам! Доста път ме чака до Бесиполис.

- Беше дошъл да си избираш ученик, а дори не ми каза кого си избра? – подсети го Турас.

- Гледай! – Бологес посочи с ръка към пазарището. – Виждаш ли онова малко момче на около дванадесет години, високото с къдравата черна коса?

Турас погледна в посоката, която му сочеше Бологес и се намръщи:

- Раскос. Ловък е мошеникът. Пак обра един мъж. Вчера го предупредих, че ако още веднъж го хвана да краде, ще го изгоня от града.

- Не се ядосвай, приятелю! Момчето е сирак и краде, за да се прехранва. Хитър и ловък е – ще го взема за ученик и така ще реша едновременно и неговите, и твоите проблеми.

Бологес стана, поклони се на Турас, стиснаха си ръцете и излезе на площада. Приблужи се до момчето. То тъкмо с едната си ръка показваше някакъв фокус на заобиколилите го хора, а с другата ловко прибра кесията на най-близкия до него зрител. Жрецът го хвана за китката. Мълчаливо измъкна кесията и я върна на изненадания ѝ собственик. Раскос понечи да побегне, но Бологес го стиска по-здраво и тихо му каза:

- Хайде, идвай с мен! Трябваш ми!

Момчето покорно тръгна след него, но след няколко крачки пак се опита да избяга. Бологес очакваше това. Протегна крак и го спъна, без да изпуска ръката му. Раскос се просна в праха. Жрецът го вдигна като перце и го повлече към странична тиха улица. Спряха под сянката на голяма ела. Момчето дишаше учестено и гледаше с омраза Бологес, но нищо не проговори. Само обърна гръб на жреца. Бологес го обърна с лице към себе си и, без да изпуска китката му прилекна пред него. Погледна го право в очите и кротко му каза:

- Сега ще те пусна, но ми обещавай, че ще ме изслушаш и тогава ще бягаш!

Поукротен от кроткия му глас, Раскос кимна мълчаливо. Бологес не бързаше да го пуска. Продължи да му говори кротко:

- Ако сега побегнеш, без да ме изслушаш, ще пропуснеш нещо много важно за тебе. Разбираш ли ме?

Раскос го погледна. Злите пламъчета в очите му вече ги нямаше и момчето не приличаше на зверче в клетка. След малко тихо каза:

- Обещавам да не бягам!

- Вярвам ти. – каза Бологес. – Ти си умно момче – погледа ти личи.

И пусна ръката му. Нещо дълбоко в съзнанието на Раскос го караше веднага да си плюе на петите и да избяга, но любопитството му, а и дълбокият поглед и кроткият глас на жреца го спряха. Гледаха се почти минута в очите. След това Бологес се изправи и каза:

- Ела да седнем някъде – чака ни дълъг разговор, а след това и дълъг път!

- Но... – понечи да възрази момчето.

Бологес с жест го спря:

- Изчакай и тогава ще говориш! Ще ме питаш каквото пожелаеш, а аз ти обещавам, че ще отговоря на всичките ти въпроси.

Тръгнаха към близката градина и седнаха на свободна пейка.

- Познаваш ли ме? – попита Бологес.

Момчето поклати глава в знак на отрицание.

- Аз съм жрецът Бологес. Познавах баща ти – славният воин Скарис, който загина на бойното поле. Майка ти Береника беше красива жена, но умря, заедно с нероденото ти братче. Не бива да ги срамиш, като крадеш! Искам да ми станеш ученик.

При споменаването на майка му и баща му момчето усети сълзи в очите си. Шмръкна и ги избърса с ръка. Едва тогава последните думи на жреца достигнаха до съзнанието му. Помисли малко и скочи от вълнение:

- Но... – защо аз?... Аз... няма да се справя...

- Ще се справиш. – успокои го Бологес. – Умен си и ще се справиш. Трябва само да го пожелаеш. Няма да ти бъде лесно, но друг избор нямаш. Ако искаш, можеш да си тръгнеш веднага – още сега. След няколко дни стражите ще те хванат, че крадеш и ще те изгонят от града. Ще скиташ от град на град и в един момент вече няма да има къде да отидеш. Ако дойдеш при мен, ще получиш огромно знание и след смъртта ми ще бъдеш върховен жрец – най-уважаваният човек сред бесите. Помисли си – аз не бързам!

Момчето седна и наведе глава. По честото му преглъщане и лекото потреперване на раменете личеше голямото му вътрешно напрежение. Бологес продължи да му говори с тих равен глас:

- Е, има си и някои недостатъци: няма да имаш много свободно време; уроците и тренировките ще бъдат много тежки; ще живеем само двамата с теб в горите около небесния град Бесиполис и сами ще се грижим за всичко...

Раскос решително се изправи и твърдо попита:

- Кога тръгваме?

Жрецът вътрешно се усмихна победоносно и щастливо, но съдържа емоциите си пред момчето и делово попита:

- Имаш ли някакъв личен багаж?

Раскос отрицателно поклати глава. Бологес се изправи:

- Хайде, ела! С парите от последната ти кражба ще ти купя туника и сандали. И се надявам това наистина да бъде последната ти кражба! – Бологес наблегна на думата „последна”.

Момчето извади една кесия и му я подаде. Върнаха се на пазарището. Купиха нова туника и сандали. Раскос се преоблече и потеглиха към небесния град.

...

Скоро се отклониха от главния път и поеха по едва забележима пътека, известна само

на жреца. Раскос подтичваше леко, въртеше се непрекъснато на пети и с любопитство разглеждаше всичко около себе си. Хлапашката му жажда за приключения беше изтласкала страха от неизвестното бъдеще.

Слънцето започна да се спуска над склона, защитаващ небесния град от запад, а двамата все още вървяха и не усещаха умора. Над главите им се разнесе рязко почукване, после пърхане на крила и изведнъж точно пред тях на пътеката кацна приказно красива малка птица. Раскос се закова на място с широко отворени очи и възкликна:

- Я! Трипръст кълвач!

Бологес също спря и полуусмихнат тихо попита или по-скоро констатира:

- Познаваш трипръстия кълвач?

Момчето още по-тихо му отговори:

- Само предположих. Чувал съм, че е изключително рядък вид и малцина са имали късмета да го видят, а още никой не го е улавял.

Кълвачът сякаш не ги чуваше или нарочно ги изчакваше. Стоеше си на пътеката и спокойно подреждаше перата на крилото си с малкия си, но изключително здрав клюн. Раскос се метна ловко като котка към него, но кълвачът само леко подхвъркна и кацна на два метра от предишното си място. Момчето стана и изтърси полепналите по новата му туника борови иглички. Веднага след това отново се метна с котешка бързина към птицата и... отново ръцете му загребаха само пясък, смесен с иглички. Този път кълвачът кацна съвсем наблизо и сякаш присмехулно го изгледа, чукна два пъти с клюна си близкото дърво и се зае отново с тоалета си. Момчешката кръв на Раскос кипна. Той се спусна отново към птицата с настървението на млад единак, но тя отново му се изплъзна.

Бологес наблюдаваше всичко с мека, всеопрощаваща усмивка и си мислеше:

- Нетърпеливо е момчето. Много има да учи, но не съм сгрешил – ще стане велик жрец, по-добър и от мен.

Незабелязано и изключително бързо жрецът се скри зад близките храсти и веднага отново излезе на пътеката. Момчето дори не го забеляза, увлечено в преследването на кълвача. При поредния си опит да го хване успя да отскубне перце от опашката му и сега победоносно го държеше високо над главата си и му се наслаждаваше. На кълвача сякаш му омръзна играта и отлетя високо в клоните на близкия бор. Бологес докосна рамото на Раскос и го върна в реалността:

- Хайде да тръгваме, близо сме до дома ми!

След около двадесет минути пред тях се откри малка поляна. В единия ѝ край имаше огромна скала, в която се очертаваше тъмен отвор. Наблизо до скалата бликаше изключително бистър извор. Раскос изведнъж усети колко е жаден и понечи да пие. Жрецът го спря с докосване по рамото:

- Недей! Водата е много студена, а ти си потен от пътя. Изчакай малко!

Неочаквано за себе си Раскос покорно седна в тревата и с любопитство зараглежда пейзажа. Жрецът отмести камъка от входа на жилището си и с жест покани момчето да го последва. И отново то с изненада установи, че той, Раскос, непокорният, най-ловкият разбойник (според собствените си представи) се покорява на простичкия, но невероятно властен жест на жреца.

„Май този човек наистина има магическа сила.“ – помисли си Раскос и го последва.

Очакваше, че ще му бъде тъмно и студено в пещерата и остана приятно изненадан от

чистата, светла, просторна и... топла стая. И все пак беше необикновена – всичко в нея беше от скали и дърво. Не откриваше източник на светлина и топлина, но му беше много уютно и дори не се опита да го търси.

Навън слънцето хвърли последен поглед върху поляната и отстъпи мястото си на първите звезди. Момчето се отпусна на един каменен стол и потъна в доволен унес.

- Гладен ли си? – стресна го гласът на Бологес.

И тогава чак Раскос усети соковете в стомаха си и чу куркането на червата. Така импулсивно поклати глава, че зъбите му изтракаха. Бологес се засмя бащински, после престорено се плесна по челото:

- Ама аз бях отишъл на пазара в Дженеверис за храна, а те видях и забравих да купя.

Раскос, без да се замисля, тръгна към вратата.

- Къде тръгна? – попита го Бологес.

- Още не се е стъмнило съвсем, а наблизко видях полянка с горски плодове и гъби. Ще отида да я потърся и да донеса нещо за ядене.

- Бързо свикваш! – доволно се усмихна жрецът. – Сега ще трябва и бързо да се учиш. Ела, седни! Има какво да ядем.

И извади от джоба на туниката си... две яйца на трипръст кълвач. Раскос така зяпна от учудване, че жрецът можеше да види сливиците му. Като се съвзе от изненадата, момчето успя да каже:

- Чувал съм, че тези яйца носят голяма сила и ако човек изяде едно такова яйце, може цяла седмица да не яде. И дори оздравява от всякаква болест, ако е болен.

- Вярно е. – кимна Бологес.

- Но... не са ли много редки – като птицата, която ги снася?

- Птицата, не е толкова рядка – почти всеки ден виждам трипръсти кълвачи. Но са много предпазливи и затова хората не ги виждат.

- А къде намери яйцата?

- Раскос, време е да научиш първия си и най-важен урок. Докато ти гонеше трипръстия кълвач и се захласваше по шарената му перушина, аз разбрах, че цялата му игра има една друга цел – да ни отдалечи от мястото, където го видяхме за пръв път. Огледах се наоколо и открих гнездото му. В него имаше цели десет яйца. Взех само две, защото са ни достатъчни. От другите ще се излюпят нови кълвачи. Запомни, момче! Този свят е пълен с илюзии, които мамят сетивата ни. Трябва да се водиш от разума и интуицията си, а не от сетивата и чувствата. Всяко нещо си има причина, която е същината му. Следствието е илюзорно, измамно. Разбереш ли причината, същаната, можеш да промениш всичко – и света, и себе си.

Вечеряха в пълно мълчание, след това препълненият с впечатления Раскос дълго не можа да заспи.

Златка Димова

По разказа на Николай Проданов - Бологес

Дженеврис - днешна местност "Дженевра" до язовир "Широка поляна"

Бесиполис - свещения за бесите небесен град в подножието на днешния връх "Голяма Сютка"